

การติดตามผลหลังการศึกษาวិชาการพัฒนาและส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม (ETH 101) ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรังสิต

The Follow up of the study of Ethics, Morals Promotion and Development
of Students, Rangsit University

อาจารย์รัชชญา พิระธรนิทร์
ศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยรังสิต

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ในการจัดการเรียนการสอนวิชาการพัฒนาและส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม (ETH 101) และติดตามและประเมินพฤติกรรมหลังการศึกษาวิชาการพัฒนาและส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม (ETH 101) ของนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยวิธีสุ่มเลือกแบบไม่เจาะจง (Random Sampling) จากนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชา ETH 101 รวม 4 รุ่น จำนวน 100 คน จาก 400 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) และการวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบ (Analytic Statistic) ผลการวิเคราะห์ พบว่า เป็นเพศหญิงมากที่สุด ร้อยละ 81.0 อายุเฉลี่ย 19 ปี ($SD = 3.15$) โดยมีเหตุผลที่ลงทะเบียนเรียนพบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำให้ลงทะเบียน

จากการสรุปและวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่าเฉลี่ยที่ตอบถูกเท่ากับ 8.44 ขอ ($SD = 1.44$) จาก 10 ขอ นักศึกษาตอบผิดในเรื่องคนดีที่โลกต้องการคือ คนที่ปฏิบัติตนถูกต้องตามใจตนเอง โดยไม่ให้ใครเดือดร้อน การมีคุณค่าของความเป็นมนุษย์คือบุคคลที่อยู่ในสังคมชั้นสูง และการพัฒนาคุณธรรม ผักผ่นเพียงแค่นี้ระหว่างที่เรียนก็เพียงพอแล้ว ร้อยละ 75 , 52 และ 32 ตามลำดับ

ข้อมูลเจตคติด้านคุณธรรม จริยธรรมพบว่า นักศึกษาที่เคยเรียนวิชา ETH 101 มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมในระดับมากถึงมากที่สุด ประกอบด้วย การเห็นอาจารย์จะต้องยกมือไหว้ กราบพอและแม่ก่อนเข้านอน การสวดมนต์/นั่งสมาธิทุกวัน และการเข้าเรียนตรงเวลา และมีความคิดเห็นในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด (หมายถึง ไม่ควรปฏิบัติ/หรือมีความเห็นว่ามันไม่ควร) ประกอบด้วย การอยู่หอพัก เป็นคู่เป็นเรื่องปกติ การเสพลิงเสฟติดและเล่นการพนัน การใส่เสื้อผ้ารัดรูป การปล่อยชายเสื้อออกนอก กระโปรงและกางเกงและทุจริตในการสอบ ในขณะที่ความคิดเห็นที่อยู่ในระดับปานกลางถึงน้อยที่สุด ประกอบด้วย การใช้ยาฆ่าฟันมั่วเพื่อย/ใช้สินคาคาราคาแพง และการพูดคุยระหว่างเรียน

ข้อมูลการปฏิบัติด้านคุณธรรม จริยธรรม ความถี่การปฏิบัติของนักศึกษาที่เคยศึกษาวิชา ETH101 พบว่า ปฏิบัติทุกวัน ในการทำความเคารพอาจารย์เมื่อเข้าห้องเรียน การมีสัมมาคารวะ แต่งกายเรียบร้อย รวมถึงสวดมนต์ไหว้พระ ปฏิบัตินานๆ ครั้ง ถึงไม่เคยปฏิบัติ ในกิจกรรมการเกี่ยวข้องกับบอยมูข การคิดวรายผู้อื่น การขาดเรียนและเข้าเรียนสาย และปฏิบัติสัปดาห์ละครั้ง ถึงนานๆ ครั้ง คือ ทำกิจกรรมช่วยเหลือสังคมและการนั่งสมาธิ

สำหรับข้อมูลความพึงพอใจด้านคุณธรรม จริยธรรม นักศึกษาที่เคยลงทะเบียนเรียนวิชา ETH101 พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ในเรื่องการมีกิริยามารยาทที่ดีต่อผู้อื่น การช่วยกิจการงานพ่อแม่ ครู อาจารย์ และการรู้เป้าหมายของชีวิต พึงพอใจมากในเรื่องการมองโลกในแง่ดี การแก้ปัญหาชีวิตโดยใช้หลักธรรม มีความจำในการอ่านหนังสือได้ดีขึ้น มีผลการเรียนดีขึ้น มีจิตใจดี คิดดี พูดดี มีสติ จิตใจผ่องใส ใจเย็น

คำสำคัญ: คุณธรรม จริยธรรม

Abstract

The objectives of this research were to follow up and to evaluate behaviors of students after studying Ethics, Morals Promotion and Development (ETH 101) and to assess the achievement of teaching and learning of this subject. The sample group was random sampling of 100 students from 4 classes of students who registered in ETH 101. The statistics used to analyze the data were Descriptive Statistics and Analytical Statistics.

It was found that the majority of students who registered for this course were female students with the percentage of 81.00%, and the average age was 19 years old. (SD=3.15). Students registered for this course because of the recommendation from their advisor. The results were concluded as follows:

1) For the knowledge of ethics and morals, it was found that students answered the questions incorrectly in three points. They preferred people who do everything by themselves just to follow their needs without causing any trouble for other people. They judged that people who live in the upper-class society have more

value than others, and the improvement and practice of ethics and morals are already enough in the classroom during studying period with the percentage of 75%, 52% and 32% respectively. The mean of correct answers was 8.44 from the total of 10 ($SD=1.44$).

2) For attitudes of students towards ethics and morals, it was found that students had good attitudes towards activities related to ethics and morals, and they rated high to highest on the rating scale. These activities included paying respect to teachers and parents, praying and meditating everyday including attending classes on time. Students rated less to least on the rating scale for living together between male and female students is considered normal, taking drugs and gambling, wearing very tight clothes and dressing improperly to school, lastly cheating on the exams. Students rated moderate to less on spending money on expensive things and talking in class. It was found that students practiced activities relevant to ethics and morals everyday in terms of paying respect to teachers and parents, dressing properly and praying. Students seldom or never practiced gambling, accusing other people, skipping classes and attending class late. Students seldom practiced or practiced only once a week on doing community activities and meditating.

3) For the satisfaction of students related to ethics and morals, it was found that students who took this course were most satisfied at showing good manners to other people, helping parents and teachers and having their goal in life. Students were very satisfied at being optimistic, knowing how to solve problems by using Buddhist principles in order to have good memory for learning, having good thoughts and good mind, speaking well and being patient.

Keyword: Ethics, Morals

บทนำ (Introduction)

ระบบการศึกษาปัจจุบันยังขาดมิติด้านคุณธรรมอยู่มาก ถ้าเห็นคนเก่งก็จะได้แต่คนเก่ง แต่หากคนเก่งเหล่านั้นขาดคุณธรรมและจริยธรรม สังคมไทยก็จะประสบปัญหาดังที่เราเห็นเช่นทุกวันนี้ ในทางตรงกันข้าม การศึกษาไม่ใช่แค่สอนในหลักวิชาซีพเท่านั้น การศึกษาจะต้องช่วยให้มนุษย์เป็นคนดีด้วย ถ้าทุกคนมีชีวิตที่เต็มไปด้วยความสงบ วิชาการพัฒนาและส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม (ETH 101) จะสอนให้ผู้เรียนรู้จักใช้ชีวิตให้ถูกต้อง รู้จักการพัฒนาจิตใจ เติบโตเต็มสิ่งที่ขาดในชีวิต แล้วจะทำให้ผู้เรียนเป็นคนดี และเก่งโดยอัตโนมัติ ชยัน และตั้งใจเรียน ปราศจากอบายมุข การดำเนินชีวิตก็จะไม่เสียเวลาโดยเปล่าประโยชน์

พฤติกรรมของเยาวชนในยุคปัจจุบันตกอยู่ในสภาพที่น่าเป็นห่วง ต้องได้รับการเยียวยาอย่างมากและต้องทำอย่างจริงจังต่อเนื่อง อันเป็นผลกระทบมาจากความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยี และการแผ่ขยายของอารยธรรมตะวันตก ทำให้สภาพจิตใจของเยาวชนไทยได้รับอิทธิพลจากชาวตะวันตกมาอย่างเต็มที่ ทำให้สภาพจิตใจของเยาวชนไทยเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ความเสียสละ ความเมตตากรุณา ความกตัญญูทวดทวด ความเคารพ และความมีระเบียบวินัย ซึ่งเคยเป็นลักษณะที่ดีทั้งดงามของคนไทยนับวันจะหายาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มของเยาวชนไทย และยิ่งทวีความรุนแรงอยู่ในชั้นวิกฤต คือสภาพปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในหมู่เยาวชน ไม่ว่าจะเป็นปัญหายาเสพติด ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ปัญหาครอบครัว และปัญหาอาชญากรรม สภาพอันเลวร้ายของเยาวชนดังที่ได้กล่าวมานี้ มีสาเหตุหลักที่แท้จริง มาจากการที่เยาวชนขาดหลักในการดำเนินชีวิตและขาดหลักในการตัดสินใจที่ถูกต้องดีงาม

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม 2545 มาตรา 6 ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับวาระแห่งชาติในการปลูกฝังในเรื่อง **“คุณธรรมนำความรู้ เก่ง ดี มีความสุข”**

ดร.อาทิตย์ อุไรรัตน์ อธิการบดี มหาวิทยาลัยรังสิต ได้ตระหนักถึงความจำเป็นและความสำคัญของการพัฒนาและส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมดังกล่าว จึงมอบให้ศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยรังสิต รับผิดชอบจัดการเรียนการสอนรายวิชาการพัฒนาและส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม (ETH 101) และได้เปิดสอนเป็นครั้งแรกในภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา 2549 เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ จึงได้จัดให้มีการวิจัยติดตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอน ซึ่งจะส่งผลให้นักศึกษาได้มีหลักการดำเนินชีวิตนำไปปฏิบัติจนเป็นนิสัยและถ่ายทอดสู่สังคม เป็นสังคมที่ดีมีคุณธรรม จรรโลงสังคมไทยให้เป็นสังคมที่อบอุ่นและเป็นคนดีของแผ่นดิน นักศึกษาที่มีคุณลักษณะดังกล่าวจึงมีความสำคัญที่จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้าสืบไป

วัตถุประสงค์ (Objectives)

1. เพื่อติดตามและประเมินพฤติกรรมหลังการศึกษาวิชา ETH 101 ของนักศึกษา
2. เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ในการจัดการเรียนการสอนวิชา ETH 101
3. เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนวิชา ETH 101

ระเบียบวิธีวิจัย ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง (Methodology, Population and Sample Group)

การวิจัยนี้เป็นการติดตามผลหลังการศึกษาวិชา
การพัฒนาและส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม (ETH 101)
ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรังสิต เป็นการศึกษาระ
ปริมาณ Quantitative ที่เป็น Crossectional Research
หรือ Survey Research กลุ่มประชากรเป็นนักศึกษา
ที่เคยลงทะเบียนเรียนวิชาการพัฒนาและส่งเสริม
คุณธรรม จริยธรรม (ETH 101) ของมหาวิทยาลัยรังสิต
กลุ่มตัวอย่างที่ทำการสุ่มเลือกจากนักศึกษาที่เคยลง
ทะเบียนเรียนวิชาการพัฒนาและส่งเสริมคุณธรรม
จริยธรรม (ETH 101) ของมหาวิทยาลัยรังสิต ตั้งแต่
ปีการศึกษา 2549 - 2551 รวมทั้งสิ้นจำนวน 400 คน

นักศึกษาที่มีประวัติลงทะเบียนเรียนวิชา ETH
101 จากการคำนวณตัวอย่างตามสูตรของ Toro
Yamane ดังนี้

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

N = จำนวนรวมนักศึกษาที่ลงทะเบียนแต่ละรุ่น

e = ค่าความคลาดเคลื่อน กำหนด 10%

n = ขนาดตัวอย่าง

เมื่อแทนค่าด้วยสูตร จะได้ขนาดตัวอย่าง
เท่ากับ 80 คน ตามสูตร

$$n = \frac{400}{1+400*0.1*0.1} = 80$$

ผู้ศึกษาได้ทำการสุ่มเลือก (Random Sam-
pling) มาทั้งสิ้น 100 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสำรวจข้อมูล ประกอบด้วย รายละเอียด

ดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา
- ตอนที่ 2 ข้อมูลความรู้ด้านคุณธรรม
จริยธรรม จำนวน 10 ข้อ
- ตอนที่ 3 ข้อมูลเจตคติด้านคุณธรรม
จริยธรรม จำนวน 10 ข้อ
- ตอนที่ 4 ข้อมูลการปฏิบัติด้านคุณธรรม
จริยธรรม จำนวน 10 ข้อ
- ตอนที่ 5 ข้อมูลความพึงพอใจด้าน
คุณธรรม จริยธรรม จำนวน
10 ข้อ

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

(Result and Discussion)

จากผลการสำรวจกลุ่มตัวอย่างจำนวน 100
คน ที่เคยลงทะเบียนการศึกษาวิชาการพัฒนาและ
ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม (ETH101) เป็นเพศหญิง
มากที่สุด ร้อยละ 81.0 อายุเฉลี่ย 19 ปี (SD=3.15)
นักศึกษากำลังศึกษาอยู่คณะการแพทย์แผนตะวันออก
มากที่สุดร้อยละ 44 รองลงมาเป็น คณะพยาบาลศาสตร์
และคณะเทคนิคการแพทย์ ร้อยละ 21 และ 16 ตาม
ลำดับ กำลังศึกษาชั้นปีที่ 2 มากที่สุด ร้อยละ 45 รอง
ลงมาเป็น ปีที่ 1 และปีที่ 3 ร้อยละ 35 และ 17 ตามลำดับ
เคยเรียน วิชา ETH 101 รุ่นที่ 4 ภาคการเรียนที่ 1
ปีการศึกษา 2551 มากที่สุด รองลงมาเป็น รุ่นที่ 2 ภาค
การเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 โดยมีเหตุผลที่ลงทะเบียน
เรียน พบว่าอาจารย์ที่ปรึกษาจัดให้ลงทะเบียนมากที่สุด
ร้อยละ 56

ข้อมูลความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม พบว่า นักศึกษาตอบผิดในหัวข้อคำถามจากมากไปน้อยตามลำดับ คือ **คนดีที่โลกต้องการคือคนที่ปฏิบัติตนถูกต้อง ตามใจตนเองโดยไม่ให้ใครเดือดร้อน** การมีคุณค่าของความเป็นมนุษย์คือบุคคลที่อยู่ในสังคมชั้นสูง และการพัฒนาคุณธรรม ผักผ่นเพียงแคในระหว่างที่เรียนก็เพียงพอแล้ว โดยตอบผิดร้อยละ 75 , 52 และ 32 ตามลำดับ และจากจำนวน 10 ข้อ คะแนนเต็ม 10 ได้ค่าเฉลี่ยที่ตอบถูก เท่ากับ 8.44 ข้อ (sd=1.44) รายละเอียดดังตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่านักศึกษาให้ความสนใจว่าการปฏิบัติตามใจตนเอง การอยู่ในสังคมชั้นสูง และการเรียนในห้องเรียนช่วยให้มีคุณธรรมจริยธรรมได้พอเพียง ซึ่งจำเป็นต้องให้ความรู้ในทางที่ถูกต้อง

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม ที่ตอบผิดและถูก

ความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม	คำตอบ (n=100)	
	ถูก	ผิด
1. ความเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับโลกและชีวิตเรียกว่า สัมมาทิลล	97	3
2. กฎแห่งกรรม การกระทำที่รวมถึง กายกรรม มโนกรรม วาจกรรม	99	1
3. การมีคุณค่าของความเป็นมนุษย์คือบุคคลที่อยู่ในสังคมชั้นสูง	48	52
4. การไหว้ที่ถูกต้องนั้น มีวิธีการไหว้ที่แตกต่างกัน ตามโอกาส และสถานะของแต่ละบุคคล	100	-
5. หลักสำคัญในการดำรงชีวิตคือการรู้จักการทำความดี ละเว้น ความชั่ว	100	-
6. การพัฒนาคุณธรรม ผักผ่นเพียงแคในระหว่างที่เรียนก็เพียงพอแล้ว	68	32
7. การรู้จัก ไม่โลภ ไม่โกรธ ไม่หลง คือการแสดง ความเพียงพอทางจิตใจ	98	2
8. การฝึกสมาธิอย่างมุ่งมั่นและต่อเนื่อง สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้ดีขึ้น	99	1
9. ผู้ที่มีบุคลิกภาพดีย่อมมีที่มาจากการ งาม งาม ใจ	100	-
10. คนดีที่โลกต้องการคือคนที่ปฏิบัติตนถูกต้องตามใจตนเอง โดยไม่ให้ใครเดือดร้อน	25	75

ข้อมูลเจตคติด้านคุณธรรม จริยธรรม

ในด้านกิจกรรมที่ควรปฏิบัติ และที่เป็นปัญหาต่อคุณธรรม จริยธรรม ผลการศึกษาพบว่า เจตคติของนักศึกษาต่อกิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม ที่อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุดร้อยละ 79 ประกอบด้วย การเห็นอาจารย์จะต้องยกมือไหว้ กราบพอ และแม่ก่อนเข้านอน การสวดมนต์/นั่งสมาธิทุกวัน และการเข้าเรียนตรงเวลา เจตคตินักศึกษา แสดงความเห็นน้อยในระดับถึงน้อยที่สุด ร้อยละ 50 (หมายถึง ไม่ควรปฏิบัติ/หรือมีความเห็นว่าไม่ควร) ประกอบด้วย การอยู่หอพักเป็นคู่เป็นเรื่องปกติ การเสพสิ่งเสพติดและเล่นการพนัน การใส่เสื้อผ้าน่ารัก ห้อย หายเสื้อออกนอกกระโปรงและกางเกง และทุจริตในการสอบ รายละเอียดดังตารางที่ 2 ในขณะที่ความคิดเห็นที่อยู่ในระดับตั้งแต่ปานกลางถึงน้อยที่สุด ร้อยละ 35 ประกอบด้วย การใช้จ่ายฟุ่มเฟือย/ใช้สินค้าราคาแพง และการ

พูดคุยระหว่างเรียน แสดงให้เห็นว่า ความคิดเห็น ของนักศึกษาพบว่า การใช้จ่ายพุ่มเพื่อย การพูดคุยระหว่างเรียน การใส่เสื้อผ้ารัดรูป และการอยู่หอพักเป็นคู่ เป็นเรื่อง ปกติหรือธรรมดา ซึ่งเป็นเรื่องที่น้าเป็นห่วงและควรเร่งหาทางแก้ไขโดยด่วน

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของความคิดเห็นด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษา

รายการเจตคติ	ระดับความคิดเห็น (จำนวน/ร้อยละ) n=100				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. เมื่อเห็นอาจารย์จะต้องยกมือไหว้	79(79.0)	21(21.0)	-	-	-
2. ควรกราบพ่อและแม่ก่อนนอน	49(49.0)	20(20.0)	26(26.0)	4(4.0)	1(1.0)
3. การอยู่หอพักด้วยกันเป็นคู่ชาย-หญิงเป็นเรื่องปกติ	6(6.0)	4(4.0)	16(16.0)	24(24.0)	50(50.0)
4. นักศึกษาเสพติด/เล่นการพนัน	6(6.0)	4(4.0)	5(5.0)	12(12.0)	73(73.0)
5. ควรสวมดนตรี นั่งสมาธิทุกวัน	55(55.0)	24(24.0)	15(15.0)	6(6.0)	-
6. นิยมใส่เสื้อรัดรูป ปล่อยชายเสื้อออกนอกกระโปรงสั้น และกางเกง	6(6.0)	3(3.0)	11(11.0)	21(21.0)	59(59.0)
7. นักศึกษามักจะทุจริตในการสอบ	4(4.0)	3(3.0)	6(6.0)	10(10.0)	77(77.0)
8. การเข้าเรียนตรงต่อเวลา	56(56.0)	27(27.0)	11(11.0)	3(3.0)	3(3.0)
9. ใช้จ่ายพุ่มเพื่อย ใช้สินค้ราคาแพง	6(6.0)	12(12.0)	24(24.0)	23(23.0)	35(35.0)
10. การคุยในระหว่างเรียน	11(11.0)	7(7.0)	32(32.0)	26(26.0)	24(24.0)

ข้อมูลความถี่การปฏิบัติ ของนักศึกษาที่เคยลงทะเบียนเรียนวิชาการพัฒนาและส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม (ETH 101) พบว่า นักศึกษาที่ปฏิบัติทุกวันคิดเป็น ร้อยละ 93 คือการทำความเคารพอาจารย์เมื่อเข้าห้องเรียน การมีสัมมาคารวะ/แต่งกายเรียบร้อย และสวมดนตรีไหว้พระ ตามลำดับ กิจกรรมที่ปฏิบัติกันมาครั้งถึงไม่เคยปฏิบัติเลย คิดเป็น ร้อยละ 61 ในกิจกรรมการเกี่ยวข้องกับอบายมุข การคิดว่าร้ายผู้อื่น การขาดเรียน และเข้าเรียนสาย กิจกรรมที่ปฏิบัติระหว่างสัปดาห์ละครั้ง ถึงนานๆ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 30 คือทำกิจกรรมช่วยเหลือสังคม และการนั่งสมาธิ รายละเอียดดังตารางที่ 3 นอกจากนี้ ยังมีกิจกรรมที่นักศึกษาเคยปฏิบัติและน้าเป็นห่วงเนื่องจากนักศึกษาให้ข้อมูลว่าเคยปฏิบัติเกินร้อยละ 50 คือ การเข้าเรียนสาย การขาดเรียน และการให้รายคนอื่น เป็นต้น

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของความถี่ในการปฏิบัติกิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม

รายการเจตคติ	ความถี่การปฏิบัติ (จำนวน/ร้อยละ) n=100				
	ทุกวัน	สัปดาห์ ละครั้ง	เดือนละ ครั้ง	นานๆ ครั้ง	ไม่เคย ปฏิบัติ
1. ทำความเคารพอาจารย์เมื่อเข้าห้องเรียน	93(93.0)	5(5.0)	-	2(2.0)	-
2. การมีสัมมาคารวะ/การแต่งกายตามระเบียบ	85(85.0)	13(13.0)	1(1.0)	1(1.0)	-
3. ทำกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือสังคม	28(28.0)	30(30.0)	19(19.0)	23(23.0)	-
4. นั่งสมาธิ	37(37.0)	32(32.0)	11(11.0)	20(20.0)	-
5. สวดมนต์ไหว้พระ	54(54.0)	23(23.0)	6(6.0)	13(13.0)	4(4.0)
6. ความแปรปรวนของอารมณ์	24(24.0)	25(25.0)	22(22.0)	24(24.0)	5(5.0)
7. การเกี่ยวข้องกับอบายมุข	4(4.0)	8(8.0)	1(1.0)	26(26.0)	61(61.0)
8. คิดและวាយผู้อื่น	1(1.0)	7(7.0)	5(5.0)	53(53.0)	34(34.0)
9. ขาดเรียน	-	7(7.0)	3(3.0)	54(54.0)	36(36.0)
10. เขาเรียนสาย	-	11(11.0)	9(9.0)	58(58.0)	22(22.0)

ข้อมูลความพึงพอใจด้านคุณธรรม จริยธรรม ของนักศึกษาที่เคยลงทะเบียนเรียนวิชาการพัฒนาและส่งเสริม คุณธรรม จริยธรรม (ETH 101) พบว่าส่วนใหญ่ นักศึกษามีความพึงพอใจมากที่สุด โดยมีความพึงพอใจมากที่สุด (ร้อยละ 53) ในเรื่องการมีกิริยามารยาทที่ดีต่อผู้อื่น การช่วยกิจการงานพ่อแม่ ครู อาจารย์ และการรู้เป้าหมายของชีวิต และมีความพึงพอใจมาก (ร้อยละ 51) ในเรื่องการมองโลกในแง่ดี การแก้ปัญหาชีวิตโดยใช้หลักธรรม การมีความจำในการอ่าน หนังสือได้ดีขึ้น มีผลการเรียนดีขึ้น มีจิตใจดี คิดดี พุดดี และการมีสติ จิตใจผ่องใส ใจเย็น รายละเอียดดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของความพึงพอใจของนักศึกษา

ข้อมูลความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. มีกิริยามารยาทที่ดีต่อผู้อื่น	53(53.0)	41(41.0)	6(6.0)	-	-
2. ช่วยกิจการงานพ่อแม่ ครู อาจารย์	49(49.0)	44(44.0)	7(7.0)	-	-
3. การมองโลกในแง่ดี	37(37.0)	51(51.0)	11(11.0)	1(1.0)	-
4. การนั่งสมาธิ	34(34.0)	30(30.0)	27(27.0)	7(7.0)	2(2.0)
5. การแก้ปัญหาชีวิตโดยใช้หลักธรรม	33(33.0)	41(41.0)	18(18.0)	8(8.0)	-
6. มีความจำในการอ่านหนังสือได้ดีขึ้น	33(33.0)	43(43.0)	20(20.0)	2(2.0)	2(2.0)
7. มีผลการเรียนดีขึ้น	32(32.0)	38(38.0)	26(26.0)	2(2.0)	2(2.0)
8. มีจิตใจดี คิดดี พูดดี	36(36.0)	46(46.0)	18(18.0)	-	-
9. มีสติ จิตใจผ่องใส ใจเย็น	37(37.0)	46(46.0)	16(16.0)	1(1.0)	-
10. รู้เป้าหมายของชีวิต	48(48.0)	37(37.0)	14(14.0)	1(1.0)	-

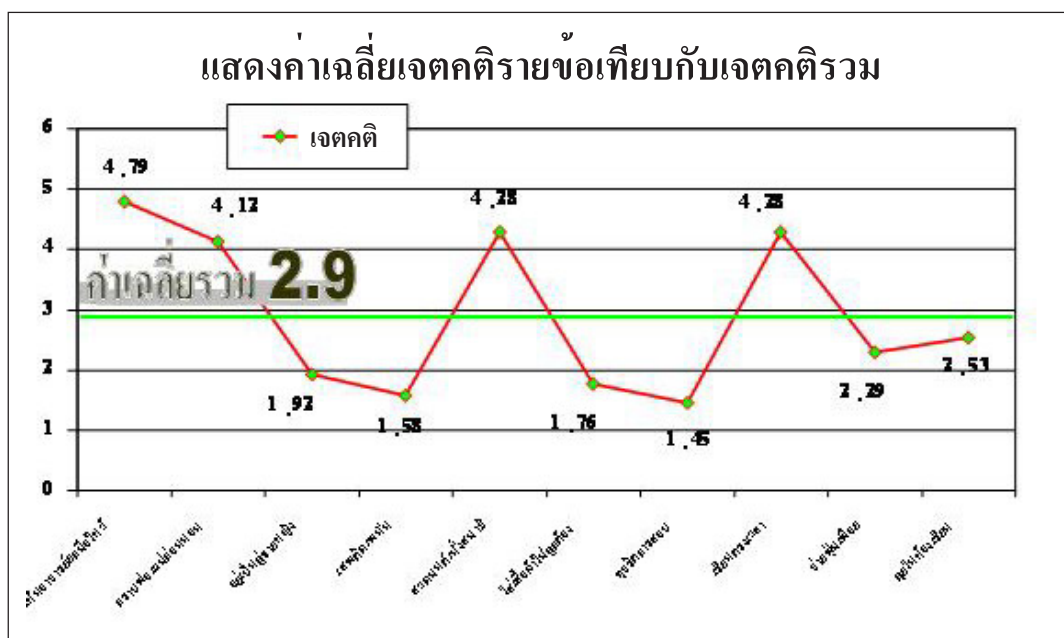
ข้อเสนอแนะที่นักศึกษาให้ข้อมูลเพิ่มเติมประกอบด้วย อยากให้มีกิจกรรมต่างๆ อาทิ ค่ายคุณธรรมที่ได้มากกว่าการนั่งสมาธิ อยากให้มีการแสดงความคิดเห็นของแต่ละหัวข้อด้วย เป็นวิชาที่ควรเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ดี ทำให้นักศึกษาเป็นคนดีมีคุณธรรม ได้ฝึกตามแบบเรียน ฝึกสมาธิ สนุก ทำให้ใจสงบ และอยากให้สอนทั้ง 2 ภาคเรียน โดยบรรจุเป็นวิชาบังคับ หรือเป็นวิชาต่อเนื่อง คือ ETH 102 เป็นต้น

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าไม่มีความแตกต่างระหว่างเพศ ทั้งค่าเฉลี่ยความรู้ เจตคติ การปฏิบัติ และความพึงพอใจด้านคุณธรรม จริยธรรม ที่ได้จากการศึกษาวิชา ETH 101 ที่ผ่านมา ดังนั้นผู้ศึกษาจึงได้วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของเจตคติ การปฏิบัติ และความพึงพอใจ จากการแบ่งเป็นระดับคะแนน พบว่าเจตคติของนักศึกษาที่เคยลงทะเบียนเรียนวิชา ETH 101 แบ่งเป็น 5 ระดับตั้งแต่ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด การให้คะแนนจาก 1 ถึง 5 ตามลำดับ พบว่าค่าเฉลี่ยรวมของเจตคติ มีค่าเท่ากับ 2.9 คะแนน แสดงให้เห็นว่านักศึกษามีเจตคติต่อคุณธรรม จริยธรรม เกินครึ่งของคะแนนเต็ม 5 เมื่อนำมาวิเคราะห์รายข้อตามแผนภูมิที่ 1 ยิ่งเห็นได้ชัดว่าความคิดเห็นต่อคุณธรรม จริยธรรม ในหัวข้อ เมื่อเห็นอาจารย์แล้วยกมือให้การแสดงความเคารพต่อคุณพ่อและคุณแม่ การสวดมนต์ นั่งสมาธิ และการเข้าเรียนตรงเวลา เป็นสิ่งที่นักศึกษาเห็นว่าควรปฏิบัติเป็นอย่างสูง ในขณะที่ความคิดเห็นที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย ซึ่งไม่สนับสนุนพบว่า มีอยู่ 2 กลุ่มคือกลุ่มที่มีความเห็นว่ามีค่าคะแนนต่ำกว่า 2.5 มาก) ในประเด็นการอยู่หอพักเป็นคู่เป็นเรื่องปกติ การเสพล้างเสฟติดและการพนัน การนิยมใส่เสื้อรัดรูป ปลอมขายเสื้อออกนอกกระโปรงและกางเกง และนักศึกษา มักทุจริตในการสอบ กลุ่มที่สองคือมีความเห็นไม่สนับสนุนแต่ก็ไม่ปฏิเสธเลย (ค่าคะแนนเฉลี่ยใกล้เคียงค่าเฉลี่ยรวม) ประกอบด้วย การใช้ยาสูบเพื่อใช้สินค้ายาเสพติด และการคุยกันระหว่างเรียน อย่างไรก็ตามความคิดเห็นต่อ จริยธรรม คุณธรรม ในประเด็นที่ไม่สมควรอย่างยิ่ง เช่น การอยู่หอพักเป็นคู่ การทุจริตในการสอบ และการ

เสฟสิ่งเสฟติด เจตคติถึงจะต่ำแต่ก็ยังมีการแสดงความเห็นด้วย ดังนั้น จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นต้องเร่งปรับเปลี่ยน เจตคติใหม่ก่อนที่จะเห็นว่าการทำผิดเป็นสิ่งที่ถูก

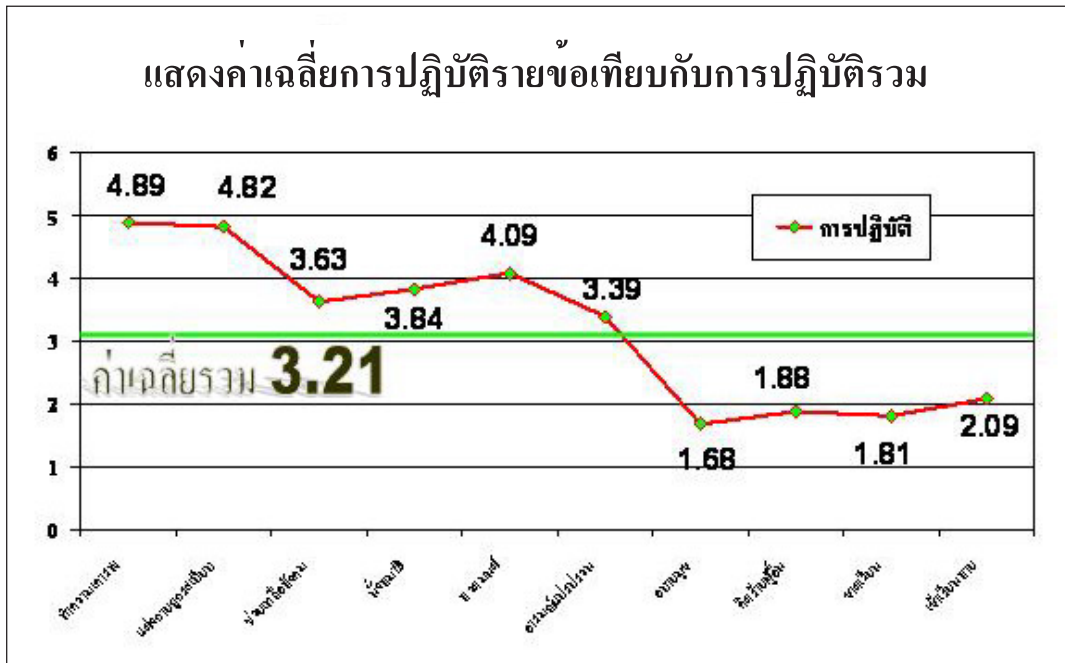
แผนภูมิที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยเจตคติรายข้อเทียบกับค่าเฉลี่ยรวม

การปฏิบัติรายข้อจำนวน 10 ข้อ มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติรวมร้อยละ 3.21 ยังมีค่าการปฏิบัติมากกว่าค่ากลาง คือ การทำความเคารพ การแต่งกายถูกระเบียบ การช่วยเหลือสังคม การนั่งสมาธิ การสวดมนต์และการระงับ อารมณ์แปรปรวน ในขณะที่การปฏิบัติต่ำกว่าค่าเฉลี่ยกลางคือ การติดต่อบายมุข การคิดร้ายผู้อื่น การขาดเรียน และการเข้าเรียนสาย แสดงว่า 4 อย่างที่กล่าวมานักศึกษาปฏิบัติต่ำกว่าค่ากลางซึ่งหมายถึงปฏิบัติตัวดีขึ้น อย่างไรก็ตามการเข้าเรียนสายก็ยังมีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติสูงในกลุ่มที่ไม่ควรปฏิบัติ รายละเอียดดังแผนภูมิที่ 2 สรุป แล้ว หลังจากการศึกษาวิชา ETH 101 แล้วนักศึกษาเริ่มมีพฤติกรรมโดยรวมดีขึ้นนั่นเอง

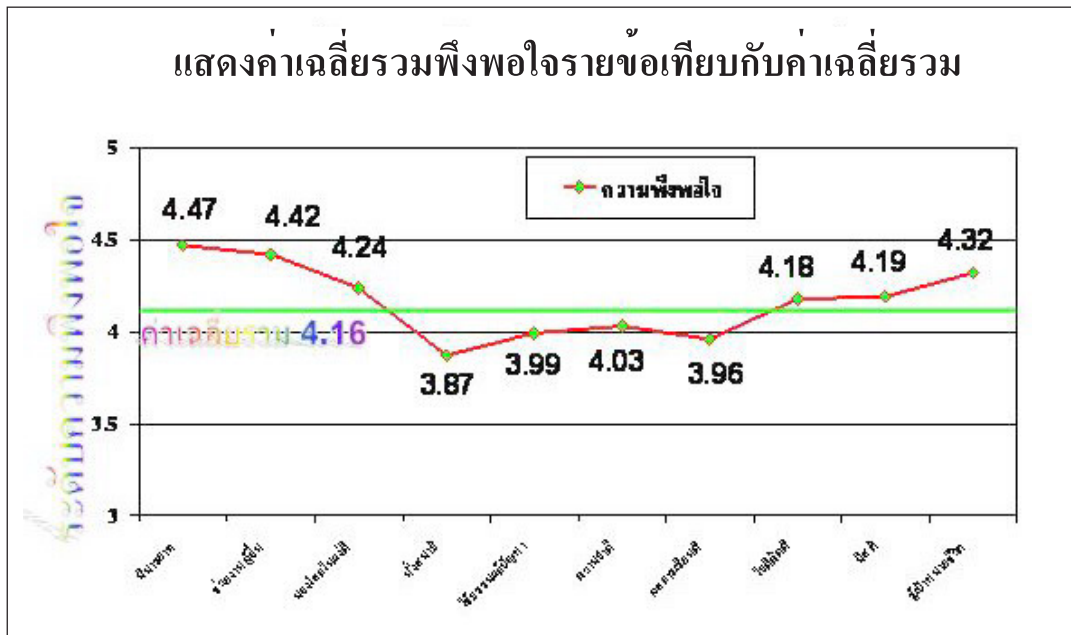
แผนภูมิที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยการปฏิบัติเทียบกับการปฏิบัติรวม

ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการเรียนวิชา ETH 101 ของนักศึกษาที่มีประวัติลงทะเลเบียน เทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจโดยรวม พบว่าค่าเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ในระดับมากต่อการสอน ในหัวข้อการมีมารยาทที่ดีขึ้น การมีส่วนช่วยเหลือ ผู้อื่น การมองโลกในแง่ดี การคิดดีทำดี การมีสติ และการรู้เป้าหมายของชีวิต ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวม (มีค่าเท่ากับ 4.16) ในขณะที่ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการปฏิบัติหนึ่งสมาธิ ในประเด็นการใช้ธรรมะแก้ปัญหา ทำให้ความจำดี และทำให้ผลการเรียนดีขึ้น มีค่าสูงเช่นกัน แต่ไม่สูงกว่าค่าเฉลี่ยกลาง แสดงให้เห็นผลสำเร็จของรายวิชา ทำให้นักศึกษามีความพึงพอใจในทุกกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะการนำไปปฏิบัติและนำไปสู่การใช้ชีวิต การแก้ปัญหาและทำให้ผลการเรียนดีขึ้น รายละเอียดดังแผนภูมิที่ 3

แผนภูมิที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยความพึงพอใจรายข้อเทียบกับค่าเฉลี่ยรวม

บทสรุป (Conclusion)

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า ความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรมหลายเรื่องนักศึกษายังมีความเข้าใจผิดๆ ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม ทำให้เห็นว่าการประพฤติปฏิบัติในบางเรื่อง เป็นเรื่องธรรมดา ทั้งๆ ที่เป็นปัญหาใหญ่ของสังคม ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงหลักสูตร เร่งให้มีการศึกษาภาคปฏิบัติให้มากขึ้น บังคับให้เป็นรายวิชาที่จำเป็นต้องลงทะเบียน และศึกษาต่อเนื่องในทุกชั้นปี โดยศึกษาทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ รวมทั้งนำเอาวัฒนธรรมไทยและวิถีชีวิตดั้งเดิมมาประกอบการศึกษา เพื่อขัดเกลาให้ผู้เรียนเป็นบัณฑิตที่มีคุณธรรม จริยธรรมต่อไป

ข้อเสนอแนะ

การประเมินเพื่อติดตามผลหลังการศึกษา รายวิชา ETH 101 ทำให้เห็นปัญหา และแนวทางที่ควรเร่งแก้ไขปรับปรุงดังนี้คือ

1. ปรับให้เป็นวิชาพื้นฐานบังคับ
2. ควรรวมอยู่ในภาควิชาในคณะที่เกี่ยวข้องเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาระบบการเรียนการสอน
3. หลักสูตรรายวิชา ETH 101 ควรสอนบูรณาการร่วมกับครอบครัวของนักศึกษา โดยให้มีส่วนร่วมในการเรียนการสอน
4. เพิ่มกิจกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมสู่จรเผยแพร่ในมหาวิทยาลัยต่างๆ
5. การสร้างเครือข่ายการทำงานด้านคุณธรรม จริยธรรมกับกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณศูนย์สนับสนุนและพัฒนาการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยรังสิต ที่ให้ทุนสนับสนุน
ขอขอบคุณนักศึกษาลงทะเบียนรายวิชา ETH 101 ที่ให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้ ประโยชน์ใดๆ ที่เกิดจาก
วิจัยครั้งนี้ ขอมอบให้ผู้มีพระคุณ ครู-อาจารย์ และเป็นวิทยาทานสืบไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). **คุณธรรมนำความรู้ : รูปแบบการเรียนการสอนแบบบูรณาการคุณค่าความเป็นมนุษย์**. กรุงเทพฯ : วี.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น.
- การศึกษานอกโรงเรียนอุบลราชธานี. (2552). **ความหมายคุณธรรม จริยธรรม**. (ออนไลน์).
<http://ubon.nfe.go.th>, สืบค้นเมื่อ 20 ตุลาคม 2552.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์.(2541). **มหาวิทยาลัยที่ทางแยกจุดประกายวิสัยทัศน์อุดมศึกษาไทยในอนาคต**. กรุงเทพฯ: ชัคเชสมีเดีย.
- “จุดยืนของสถาบันอุดมศึกษาและจิตสำนึกความเป็นนิสิตนักศึกษา”.(2552). **สยามรัฐ**. (19 กันยายน 2543): 7
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2546). "ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม". **วารสารจุฬาลงกรณ์**. 14 (มกราคม- มีนาคม): 46-70.